

• PORTRÉ

José Carreras

A világhírű katalán opera-énekes Barcelonában született 1946. december 5-én. Tehetségét korán felismerték, öt évesen egy katalán rádióadásban szerepelt, tizenegy évesen pedig szülővárosában fellépett a Teatro Liceu színpadán. Eredetileg vegyésznek készült, de inkább konzervatóriumba iratkozott. 1971-ben Parmában megnyerte a Verdi-énekversenyt. Ezután Carlos Caballé (Montserrat Caballé énekes testvére) lett a menedzsere, és hamarosan megnyíltak előtte a világ operaházai. Énekelt többek közt a londoni Covent Gardenben, a milánói Scalában, a bécsi operaházban és a New York-i Metropolitan színházban. Mindeközben több operafilm is forgatott. Pályafutása töretlenül ívelt fölfelé 1987-ig, amikor megtudta, hogy akut leukémiában szenved. Egyéves gyógykezelését követően elkezdett kollaborálni két kollégájával, az olasz Luciano Pavarottival és a spanyol Plácido Domingoval, akikkel együtt az elkövetkező

években számos koncerten fellépett a világ különböző városaiban, három tenor néven. Az opera mellett az 1990-es évek során a könnyűzene műfaját is kipróbálta. 1992-ben a barcelonai olimpiai játékok nyitóünnepségén spanyol kollégáival közösen operaslagereket énekelt hatalmas sikerrel. Kétszer nősült, első házasságából két gyermeke (Albert, Julia) született. Munkásságának tiszteletére Madrid közelében (Fuenlabradában) 2006-ban új színház nyitotta meg kapuit, amely az ő nevét viseli.

Munkásságának tiszteletére Madrid közelében (Fuenlabradában) 2006-ban új színház nyitotta meg kapuit, amely az ő nevét viseli.

• NAPTÁR

December 5., csütörtök

Az évből 339 nap telt el, hátravan még 26.

Névnap: Vilma
Egyéb névnapok: Anasztáz, Ábel, Bács, Ciklámen, Csaba, Csanád, Dalma, Herkules, Krisztina, Mór, Péter, Reginald, Sebő

Katolikus naptár: Vilma, Csaba
Református naptár: Vilma
Unitárius naptár: Vilma, Ünige
Evangélikus naptár: Vilma
Zsidó naptár: Kiszlév hónap 7. napja

A **Vilma** női név a német eredetű Vilhelma rövidülése, jelentése: erős akarátú védelmező. Önállósult formája: Vilhelmina. Férjje: Vilmos.
Bánky Vilma (1901–1991) magyar színésznő volt, aki Budapesten kezdte pályafutását, majd Ausztriában, Németországban és Franciaországban készített filmekben folytatta. 1925-ben Hollywoodba szerződött, majd az amerikai némafilmek egyik nagy magyar sztárja lett. A hangosfilmkorszak beköszöntével viszont leáldozott a csillaga. Munkássága elismeréseként 1960-ban csillagot kapott a hollywoodi hírességek sétányán.

• TUDÁSTÁR

A bűvárkodás története

Az első ábrázolást, amely bűvárkodást mutat be katonai csapatok folyón történő átkelése közben egy i. e. 885-ből származó asszír domborművön találták. Hérodotosz görög író egyik művében Szküllisz bűvár kalandjait meséli el, aki I. Xerxész perzsa király szolgálatában víz alatti kutatásokat végzett az időszámításunk előtti ötödik században. Arisztotelész görög tudós feljegyzései alapján az ókorban Titus Livius kincskeresésre, Nagy Sándor makedón király pedig tengeri akadályok elhárítására alkalmazott bűvárokat bűvárharangok segítségével. 1691-ben a brit Edmond Halley kifejlesztett egy három személy befogadására alkalmas bűvárharangot; John Smeaton angol mérnök 1788-ban légi szivattyúval adott levegőt a bűvároknak, 1819-ben pedig az angol Henry Fleuss elkészítette az első zárt gumiruhát, amelyet már oxigénpalackkal szereltek fel. 1829-ben az orosz származású Georgij Gauze megtervezte a mai formájában ismert jellegzetes rézsisakos ruhát, illetve a levegőt adó légszivattyút. Az igazi áttörés 1943-ban történt, amikor a francia Jacques Cousteau kapitány és Émile Gagnan mérnök kifejlesztette a legelső, automatikusan működő önálló könnyűbűvár készüléket.

• EZEN A NAPON

1749 éve
A kis-ázsiai Szent Miklós püspök, névnepje előestéjén édességekkel ajándékozta meg a gyerekeket, ez a szokás máig fennmaradt.

411 éve
Felsővadászon meghalt Rákóczi Zsigmond erdélyi fejedelem.

118 éve
Chicagóban világra jött Walt Disney amerikai producer, rajzfilmművész, akit karrierje során 22 Oscar-díjjal jutalmaztak.

118 éve
Würzburgban megszületett Werner Heisenberg Nobel-díjas német fizikus, a kvantummechanika egyik megalapítója.

6 éve
Johannesburgban elhunyt a Nobel-békedíjas Nelson Mandela, Dél-afrikai Köztársaság első színes bőrű elnöke.

87 éve
New Yorkban világra jött Sheldon Lee Glashow Nobel-díjas amerikai elméleti fizikus.

237 éve
Kinderhookban megszületett Martin van Buren, az Amerikai Egyesült Államok 8. elnöke.

228 éve
Bécsben meghalt az osztrák Wolfgang Amadeus Mozart, a világ egyik leghíresebb zeneszerzője.

527 éve
Kolumbusz Kristóf konkvisztádor felfedezte Hispaniolát, amelynek a mai neve Haiti.

89 éve
Budapestre világra jött Galambos Erzsébet Kossuth-díjas színésznő.

104 éve
Budapestre megszületett Benjamin László Kossuth-díjas költő.

149 éve
Az észak-franciaországi Puys-ban elhunyt id. Alexandre Dumas francia író, a 19. századi világirodalom kiemelkedő alakja.

94 éve
Máriánosztrán megszületett Szilvási Miklós olimpiai bajnok birkózó, edző.

FORRÁS: EZENANAPON.HU

• SUDOKU

A négyzetűres négyzeteibe úgy kell beírni a hiányzó számokat, hogy mind a 9 sorban és 9 oszlopban megtalálható legyen 1-től 9-ig minden egyes szám, illetve a 9 kis négyzetben (blokkban) is szerepeljen az összes szám 1-től 9-ig.

		3	1					2
		5	3		7		6	4
9	7		5					
			6			8		5
		6				2		
8	7			1				
				5		1	9	
5	1		8		2	4		
3					9	5		

	8	3	4		5			7
		1			9			5
					7	2	4	
6		7			8			
1								8
			9			6		4
	9	2	7					
7			2			5		
3			1		6	7	9	

Székelyhon
Székelyföld napilapja, az Erdélyi Médiatér Egyesület médiaportfóliójának tagja.
A Székelyhon a Csíki Hírlap, a Gyergyói Hírlap, az Udvarhelyi Híradó és a Vásárhelyi Hírlap című újságok eggyé válásával létrejött napilap.

Főszerkesztő: Kozán István
Főszerkesztő-helyettes: Kovács Eszter

Fiókszerkesztőség-vezetők:
Gergely Imre (Gyergyó szentmiklósi), Iszlaikatalin (Csíkszereda), Kovács Eszter (Székelyudvarhely), Simon Virág (Marosvásárhely)

Vezető tördelészerkesztő: Csáki Ferenc
Fotórovat-vezető: Beliczay László
Tartalomigazgató: Szüszér Róbert
Ügyvezető igazgató: Nemes László

Szerkesztőségtagok:
Antal Erika, Barabás Hajnal, Dobos László, Fülöp-Székely Botond, Horváth Bálint Ottó, Józsa Csongor, Kovács Attila, Molnár Melinda, Szász Cs. Emese, Székely István, Zátyi Tibor

Fotó: Erdély Bálint Előd, Gábor Albin, Haáz Vince

Olvasószervező: Solyom Erika

Tördelészerkesztők: Bajkó Zsuzsa, Györfy Kitti

Reklámgrafika: Tóth Szilárd

Korrektorok: László Gyopár, Lupány István

Tévémsor, Szórakozás: Gráf Botond

Lapterv: Mihály László, Tókos Attila
Nyomás: Garamond Kft., Kolozsvár

Ügyfélszolgálatunk:
530211 Csíkszereda, Márton Áron u. 18. szám • Telefon: 0266-371100
535500 Gyergyószentmiklós, Virág lakónegyed 41/E • Telefon: 0266-361201
540065 Marosvásárhely, Borsos Tamás u. 11. szám • Telefon: 0265-260170
535600 Székelyudvarhely, Bethlen Gábor u. 55. szám • Telefon: 0266-218361

E-mail: szekelyhon@szekelyhon.ro (szerkesztőség), apro@szekelyhon.ro (ügyfélszolgálat), elofizetes@szekelyhon.ro (előfizetés online)

Az (X)szignóval ellátott szövegek fizetett reklámok, közlemények. Amegjelölés nélkül nem feltétlenül szerkesztőség véleményét tükrözik! Szerkesztőségünk fenntartja a jogot, hogy beérkezett leveleket és másféleírásokat közléséről döntsön.
Kéz íra to kat nem örünk meg, és nem küldünk vis szá.
Hir de tes fel vel tel es ter jesz tes a szerkesztőség címén hétköznap 8-16 óra között.
Megjelenik munkanapokon. Kiadó: Prima Press Kft. ISSN: 2067-5887

A Székelyhon reklámfelületeit a Transversum Media Trade ügynökség értékesíti.
reklam@transversum.ro

Csikszék – Kelemen Tímea,
0726-720308

Udvarhelyszék – Nagy Erika,
0726-720341

Gyergyószék – Hodgjai Edit,
0743-156555

Kovácsna megye – Göthér Katalin,
0799-946877

Kolozs és Maros megye – Rittner Tímea,
0726-720382

Magyarország – Nagy László,
0799-946850

www.transversum.ro